

Житомирський медичний інститут
Житомирської обласної ради

Кафедра «Сестринська справа»

Силабус
освітньої компоненти
«Діяльність медичної сестри загальної практики сімейної медицини в отоларингології»
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність: 223 «Медсестринство»
Освітньо-професійна програма: «Загальна практика-сімейна медицина»
Вид освітньої компоненти: вибіркова
Мова викладання: державна
Форма навчання: денна

Затверджено на засіданні кафедри
«Сестринська справа»

Протокол № 1 від «26» серпня 2022 року
Завідувач кафедри д.мед.н.,
професор Заболотнов В.О.

2022

Загальна інформація про викладача

Назва освітньої компоненти	Діяльність медичної сестри загальної практики сімейної медицини в отоларингології
Викладач	Бех Алла Григорівна
Профайл викладача	https://www.zhim.org.ua/kaf_ss.php
Контактний телефон	097-670-68-16
E-mail:	behalla61@gmail.com
Сторінка дисципліни	в системі інтранет
Консультації	<i>Консультації:</i> Понеділок та Четвер з 14.10 до 14.40 <i>Онлайн комунікація з використанням відео- або аудіотехнологій (ZOOM, Viber, електронна пошта) в робочі дні з 9.30 до 17.30</i>

1. Назва освітньої компоненти

«Діяльність медичної сестри загальної практики сімейної медицини в отоларингології»

2. Обсяг освітньої компоненти

Вид заняття	Кількість годин
Лекції	12
Семінарські заняття / практичні / лабораторні	20
Самостійна робота	58

3. Ознаки освітньої компоненти

Рік викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність	Кількість кредитів / годин	Кількість змістових модулів	Вид підсумкового контролю	Нормативна\ вибірка
2022	3	5	223 «Медсестринство»	3 / 90	2	ПМК	вибіркова

4. Передумови вивчення освітньої компоненти

- ґрунтується на попередньо вивчених ОК: «Анатомія людини», «Основи медсестринства», «Фармакологія та медична рецептура»; «Діяльність медичної сестри загальної практики сімейної медицини в отоларингології», «Діяльність медичної сестри загальної практики сімейної медицини в акушерстві», «Діяльність медичної сестри загальної практики сімейної медицини у внутрішній медицині», «Діяльність медичної сестри загальної практики сімейної медицини в педіатрії», «Діяльність медичної сестри загальної практики сімейної медицини в хірургії», «Діяльність медичної сестри загальної практики сімейної медицини в інфектології», «Медсестринська етика та деонтологія»;

- інтегрується з такими ОК: «Клінічне медсестринства у внутрішній медицині, педіатрії, хірургії», «Діяльність медичної сестри загальної практики сімейної медицини в професійній патології»;

- закладає фундамент для подальшого засвоєння здобувачами вищої освіти знань та умінь з циклу ОК професійної і практичної підготовки бакалавра.

5. Мета освітньої компоненти

В процесі реформування медичної та медсестринської галузі України, переходу на нову тривірневу медичну допомогу велике значення набуває підготовка медичної сестер загальної практики - сімейної медицини.

Пацієнти із захворюваннями вуха, горла і носа становлять близько 30% серед усіх амбулаторних хворих, тому знання основ оториноларингології і методів надання невідкладної допомоги в сімейній медицині є актуальним і важливим.

Метою ОК є набуття системних знань з курсу «Діяльність медичної сестри загальної практики сімейної медицини в отоларингології» та підготовка конкурентно-спроможного, висококваліфікованого, компетентного фахівця, здатного вирішувати практичні проблеми у галузі охорони здоров'я з надання медсестринської отоларингологічної допомоги.

6. Компетентності

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти та Освітньої професійної програми підготовки бакалавра дана ОК забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей.

Загальні:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- навички використання інформаційних та комунікативних технологій;
- визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
- здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові):

- використання теоретичних знань та практичних умінь з оториноларингології при наданні медичної допомоги населенню в межах компетенції бакалавра медсестринства;
- здатність здійснювати організацію, впровадження та контроль медсестринського процесу;
- здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження;
- здатність орієнтуватися у визначенні групової належності лікарських засобів, особливостях їх фармакокінетики та фармакодинаміки;
- здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах в отоларингології;

7. Результати навчання згідно профілю програми, після вивчення ОК:

Результати навчання, згідно профілю програми, після вивчення ОК «Діяльність медичної сестри загальної практики сімейної медицини в отоларингології»:

- проводити суб'єктивне та об'єктивне обстеження вуха, горла і носа пацієнтів різного віку та членів їх сімей, оцінювати отримані дані;
- проводити діагностику згідно спеціалізації: виявляти та оцінювати проблеми пацієнтів різного віку та членів їх сімей;
- надавати невідкладну допомогу дітям різних вікових груп, дорослому населенню в умовах поліклініки, вдома.
- організовувати належний догляд за хворими різних вікових груп в сім'ї та забезпечувати вчасне направлення хворих до стаціонару;
- проводити постійний контроль ставлення сім'ї до питань здоров'я, харчування, шкідливих звичок;
- визначати групи ризику серед окремих членів родини і вчасно складати план превентивних заходів;

- виконувати медичні маніпуляції з метою забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму, забезпечення організації та проведення санітарно-протиепідемічних заходів в умовах сім'ї та лікувального закладу;
- планувати і проводити профілактичні та протиепідемічні заходи щодо інфекційних хвороб;
- належно виконувати медичні маніпуляції з метою забезпечення особистої гігієни пацієнта в сім'ї та в умовах лікувального закладу;
- належно виконувати медичні маніпуляції з метою проведення заходів щодо стабілізації функціонального стану організму;
- забезпечувати проведення амбулаторного прийому сімейного лікаря;
- проводити санітарно-просвітню роботу серед пацієнтів різних вікових груп в умовах сім'ї та лікувального закладу;
- виписувати, зберігати та застосовувати фармакологічні засоби;
- вміти підготувати пацієнта, здійснити забір і скерування біологічного матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження;
- здійснювати контроль за роботою молодшого медичного персоналу та станом інвентарю;
- здійснювати медсестринське адміністрування;
- належно вести медичну, педагогічну та медсестринську документацію сімейної медичної сестри.

8. Методична картка освітньої компоненти Лекції

Тема
Модуль 1
1. Вступ. Історія оториноларингології. Роль медичної сестри в процесі лікування хворого.
2. Захворювання носа і приносних пазух. Анатомія носа та приносних пазух. Фізіологія носа та приносних пазух. Методи обстеження при патологічних станах носа та приносних пазух. Хвороби зовнішнього носа
3. Хвороби порожнини носа. Хвороби приносних пазух. Риногенні внутрішньочерепні та очноямкові ускладнення
4. Захворювання глотки. Анатомія глотки. Фізіологія глотки. Методи обстеження при патологічних станах глотки. Гострі захворювання глотки.
5. Хронічні захворювання глотки. Ускладнення при хворобах глотки. Паратонзиллярний, заглотковий абсцес, невідкладна допомога.
6. Захворювання гортані. Анатомія гортані. Фізіологія гортані. Методи обстеження гортані. Гострі захворювання гортані.

7. Хронічні захворювання гортані. Ускладнення при хворобах гортані. Сторонні тіла гортані, дифтерія гортані, невідкладна допомога.
8. Захворювання вуха. Анатомія вуха. Фізіологія вуха. Методи обстеження при патологічних станах вуха. Захворювання зовнішнього вуха.
9. Захворювання середнього вуха, захворювання внутрішнього вуха. Особливості догляду за пацієнтами.
10. Акутравма. Баротравма. Отогенні внутрішньочерепні ускладнення.

Практичні заняття

Тема
Модуль 1
1. Захворювання носа і приносних пазух. Анатомія носа та приносних пазух. Фізіологія носа та приносних пазух. Методи обстеження при патологічних станах носа та приносних пазух. Хвороби зовнішнього носа
2. Хвороби порожнини носа. Хвороби приносних пазух. Риногенні внутрішньочерепні та очноямкові ускладнення
3. Захворювання глотки. Анатомія глотки. Фізіологія глотки. Методи обстеження при патологічних станах глотки. Гострі захворювання глотки.
4. Хронічні захворювання глотки. Ускладнення при хворобах глотки. Паратонзиллярний, заглотковий абсцес, невідкладна допомога.
5. Захворювання гортані. Анатомія гортані. Фізіологія гортані. Методи обстеження гортані. Гострі захворювання гортані.
6. Хронічні захворювання гортані. Ускладнення при хворобах гортані. Сторонні тіла гортані, дифтерія гортані, невідкладна допомога.

7. Захворювання вуха. Анатомія вуха. Фізіологія вуха Методи обстеження при патологічних станах вуха. Захворювання зовнішнього вуха.
8. Захворювання середнього вуха, захворювання внутрішнього вуха. Особливості догляду за пацієнтами.
9. Акутравмв. Баротравма . Отогенні внутрішньочерепні ускладнення.
10. ПМК

Самостійна робота

Тема
1. Охорона праці в галузі
2. Доброякісні пухлини носа та приносних пазух
3. Злоякісні пухлини носа та приносних пазух
4. Риногенні очноямкові та внутрішньочерепні ускладнення
5. Доброякісні пухлини глотки
6. Злоякісні пухлини глотки
7. Дифтерія глотки
8. Доброякісні пухлини гортані
9. Злоякісні пухлини гортані
10. Склерома верхніх дихальних шляхів
11. Отосклероз
12. Сенсоневральна приглухуватість
13. Хвороба Мен'єра

9. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за освітньою діяльністю здобувача вищої освіти, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль. Форма контролю: ПМК.

Контроль знань і умінь ЗВО (поточний і підсумковий) з ОК «Діяльність медичної сестри загальної практики сімейної медицини в отоларингології» здійснюється згідно з кредитно-модульною системою організації освітнього процесу. Рейтинг ЗВО із засвоєння ОК

визначається за 100 бальною шкалою. Він складається з рейтингу з освітньої компоненти, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (ПМК) – 40 балів.

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і ЗВО на першому занятті. Рівень знань оцінюється: **«відмінно»** – ЗВО дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, рішення задач та виконання вправ є правильними, демонструє знання матеріалу підручників, посібників, інструкцій, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформлює завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність і творчість у виконанні групових завдань; **«добре»** – ЗВО володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій і розрахунків, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність у виконанні групових завдань; **«задовільно»** – ЗВО дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність, участь у виконанні групових завдань; **«незадовільно з можливістю повторного складання»** – ЗВО дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, має неповний конспект лекцій, індиферентно або негативно проявляє себе у виконанні групових завдань.

Підсумкова (загальна) оцінка курсу ОК є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєності теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення освітньої компоненти, яка виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (ПМК) – 40 балів.

Розподіл балів, що отримують добувачі вищої освіти при вивченні освітньої компоненти «Діяльність медичної сестри загальної практики сімейної медицини в отоларингології»

Модуль 1

Поточне тестування та самостійна робота						ІДРС	ПМК	СУМА
Модуль 1								
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3	8	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6			
13		13	13		13			
52								

Примітка: T1, T2...T6 – тема практичних занять згідно програми, ПМК – підсумковий модульний контроль

Оцінювання здобувача вищої освіти відбувається згідно «Положення про організацію освітнього процесу»

Оцінка національна	Оцінка ECTS	Визначення оцінки ECTS	Рейтинг студента бали
Відмінно	A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74-81
Задовільно	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64-73
	E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-63
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35-59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	01-34

10. Політика освітньої компоненти

Політика щодо академічної доброчесності.

Політика освітньої компоненти ґрунтується на засадах академічної доброчесності (сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання) та визначається системою вимог, які викладач ставить до здобувача у вивченні освітньої компоненти (недопущення академічного плагіату, списування, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, заборона використання додаткових джерел інформації, інтернет ресурсів без вказівки на джерело, використане під час виконання завдання тощо). З метою запобігання, виявлення та протидії академічного плагіату в наукових та навчальних працях викладачів, науково-педагогічних працівників інституту та здобувачів в закладі розроблено «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових і навчальних працях працівників та здобувачів Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради». За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту); позбавлення академічної стипендії.

Політика щодо відвідування.

Політика щодо відвідування усіх форм занять регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Житомирському медичному інституті ЖОР». Здобувач зобов'язаний виконувати правила внутрішнього розпорядку інституту та відвідувати навчальні заняття згідно з розкладом, дотримуватися етичних норм поведінки. Присутність на занятті є обов'язковим компонентом оцінювання.

Політика щодо перескладання.

Порядок відпрацювання пропущених занять з поважних та без поважних причин ЗВО інституту регламентується «Положенням про порядок відпрацювання здобувача освіти Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять».

Політика щодо дедлайнів.

Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених вивченням освітньої компоненти визначених для виконання усіх видів робіт.

Політика щодо апеляції.

У випадку конфліктної ситуації під час проведення контрольних заходів або за їх результатами, здобувач освіти має право подати апеляцію згідно з «Положенням про апеляцію результатів контрольних заходів знань здобувачами вищої освіти ЖМІ ЖОР» http://www.zhim.org.ua/images/info/pol_apel_rezult.pdf. Заява подається особисто в день оголошення результатів контрольного заходу начальнику навчально-методичного відділу інституту, реєструється в загальному відділі і передається проректору з навчальної роботи та розглядається на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного робочого дня після її подання. Здобувач має право бути присутнім на засіданні апеляційної комісії. При письмовому контрольному заході члени апеляційної комісії, керуючись критеріями оцінювання, з даної ОК детально вивчають та аналізують письмові матеріали контрольного заходу. Повторне чи додаткове опитування здобувача апеляційною комісією заборонено. Результати апеляції оголошуються здобувачу відразу після закінчення розгляду його роботи, про що здобувач особисто робить відповідний запис у протоколі засідання апеляційної комісії.

Політика щодо конфліктних ситуацій.

У ЗВО визначено чіткі механізми та процедури врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних з корупцією, дискримінацією, сексуальними домаганнями та ін. Упроваджено ефективну систему запобігання та виявлення корупції, вживаються заходи, спрямовані на підвищення доброчесності працівників і здобувачів освіти інституту, дотримання правил етичної поведінки, створення додаткових запобіжників вчиненню корупційних дій і пов'язаних із корупцією правопорушень. Рішенням Вченої ради затверджено: Антикорупційну програму <http://www.zhim.org.ua/images/info/antikorruption.pdf>, «Положення про комісію з оцінки корупційних ризиків», http://www.zhim.org.ua/images/info/pol_komisiya_korupcii.pdf, План заходів з виконання антикорупційної програми відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» http://www.zhim.org.ua/images/info/plan_zahodiv_korupciya.pdf, яким передбачено проведення інститутом антикорупційних заходів під час здійснення своїх статутних завдань.

Для вирішення питань, пов'язаних із запобіганням будь-яких форм дискримінації, зокрема і за ознаками статі, в інституті діє «Телефон Довіри», (0412-46-19-62) звернувшись по якому, здобувачі освіти мають можливість отримати анонімну, екстрену, безкоштовну, кваліфіковану допомогу. Створена «Скринька довіри», до якої анонімно можуть звертатись здобувачі ЗВО, залишати там свої скарги чи пропозиції. Також у закладі розроблено План заходів щодо попередження мобінгових/булінгових тенденцій у Житомирському медичному інституті ЖОР https://www.zhim.org.ua/images/info/polozh_buling.pdf , «Положення про політику запобігання, попередження та боротьби з сексуальними домаганнями і дискримінацією» http://www.zhim.org.ua/images/info/pol_seks_domag.pdf , працює практичний психолог.

11. Рекомендована література

Базова:

1. Гавріш О.В. Медсестринство в оториноларингології : підручник / О.В. Гавріш, С.А. Ніколаєнко. – К. : ВСВ «Медицина», 2015. – 416 с. + 16 с. кольор.вкл.
2. Заболотний Д., Мітін Ю.В., Безшапочний С.Б., Дева Ю.В. Оториноларингологія: Підручник. — К.: ВСВ «Медицина», 2016.
3. Мітін Ю.В., Науменко О.М., Деева Ю.В. Посібник до практичних занять з оториноларингології для викладання за кредитно-модульною системою / Ю.В. Мітін, О.М. Науменко, Ю.В. Деева та ін. – К.: ВСВ «Медицина», 2015. – 136 с.
4. Науменко О.М., Васильєв В.М., Деева Ю.В., Безшапочний С.Б. Невідкладна допомога в отоларингології.: Навчальний посібник. – К: ВСВ «Медицина», 2017. – 144с.
5. А.Г.Бех «Оториноларингологія з оцінкою результатів досліджень» курс лекцій 2018р

Допоміжна:

1. Кіщера О.О. Клінічна отоларингологія. Навч. посібник. — Львів: Кварт, 2009.
2. Лісовий В.М., Ольховська Л.П., Капустник В.А. Основи медсестринства. Підручник. — К.: Медицина, 2010.
3. Мітін Ю.В. Хвороби вуха, горла, носа: підручник. — К.: ВСВ «Медицина», 2010. – 192 с. + 32 с. вкл.
4. Яшан І.А., Заболотний Д.І. Медсестринство в отоларингології. Підручник. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2009
5. Шегедин М.Б., Симаровська Л.І., Гоц О.О., Жубрид М.Т., Наливайко Л.М. Медсестринство в оториноларингології: Навч. посібник. — Вінниця: Нова книга, 2011.

Викладач _____

(підпис)